

ΜΙΑ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΣΤΑ ΠΡΕΣΠΕΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΗΡΩΔΕΙΟ

Η τολμηρή απόπειρα να ανέβει στη σκηνή η ζωή και η τέχνη μιας γυναίκας με σπάνια αποδοχή από το σύνολο των Ελλήνων, με πρωταγωνίστρια τη Μαρία Ναυπλιώτου, δεν θέλησε να είναι γραφική, βαρετή και εύκολη εικονογράφηση. Ο ποιητής Στρατής Πασχάλης συνέλαβε την ιδέα ενός μονόπρακτου, που βασίζεται σε λόγια από τις συνεντεύξεις της με τη συμμετοχή ενός χορού, σαν αρχαίο δράμα. Θα παρεμβάλλονται τα τραγούδια που είπε, με την επιμέλεια του Σταύρου Ξαρχάκου, και αποσπάσματα από θεατρικά της έργα

Μελίνα Μερκούρη η Μαρία Ναυπλιώτου

Καμιά δεν μπορεί να γίνει Μελίνα Μερκούρη

Τη δύσκολη δουλειά σ' αυτή την παράσταση την έχουν δύο άνθρωποι. Η ηθοποιός Μαρία Ναυπλιώτου, που θα «υποδυθεί» τη Μελίνα Μερκούρη, και ο ποιητής και μεταφραστής Στρατής Πασχάλης που κάθισε κι έγραψε ένα «πρωτότυπο αυτοτελές μονόπρακτο» για μια γυναίκα που πέρασε σαν άνεμος από τις ζωές μας και ακόμα βασιλεύει στις καρδιές μας.

Είναι λογικό η παράσταση «Μελίνα: όπου και να ταξιδέψω η Ελλάδα...», μια πρωτοβουλία-συμπαράγωγή του Ιδρύματος Μελίνα Μερκούρη, του Πολιτιστικού Οργανισμού Πρεσπών και της ADaM Productions του Θεάτρου Badminton, να συγκεντρώνει μεγάλο ενδιαφέρον, αλλά και απορίες. Τις έλυσαν χθες στην παρουσίασή της στο Μουσείο Ακρόπολης οι ίδιοι οι συντελεστές της. Δεν έχουμε παρά να περιμένουμε την πρεμιέρα της στις 24 Αυγούστου στο Διεθνές Φεστιβάλ Πρέσπεια και την κάθοδό της στο Ηρώδειο στις 7 Σεπτεμβρίου.

Όπως εξήγησε ο Στρατής Πασχάλης, του ζητήθηκε να γράψει το κείμενο «για μια παράσταση διανθισμένη τόσο με κομμάτια από μεγάλες θεατρικές της επιτυχίες όσο και με τραγούδια που ερμήνευσε στο θέατρο και στο σινεμά». Σκέφτηκε αυτό που κάθε καλός συγγραφέας οφείλει: «να αποφύγει τη γραφικότητα και την εικονογράφηση». «Είναι πολύ εύκολο και βαρετό», τόνισε, «να επαναλάβεις τα στερεότυπα και τις επικέτες ώστε να συγκινήσεις το κοινό. Είναι και αφελές και κακόγουστο να μιμηθείς τα επιφανειακά γνωρίσματα ενός προσώπου και, μάλιστα, σαν τη Μελίνα, που το πρώτο που τη διέκρινε ήταν το καλό γούστο. Παντού. Στη ζωή και την τέχνη της».

Δεν ήθελε, όμως, και να γράψει ένα μονόπρακτο βασισμένος στην «υποκειμενική και αυθαίρετη προσωπική του ματιά», γιατί φοβόταν ότι έτσι θα απέδιδε «μόνο μια πτυχή της προσωπικότητάς της» και, μάλιστα, εκείνη που θα ταίριαζε στις δικές του απόψεις και

ιδέες, «χωρίς το κύρος και την προσωπικότητα που επιβάλλει ένα πρόσωπο σε τέτοιο βαθμό κοινά αποδεκτό».

Ο τρόπος δουλειάς που επέλεξε είναι ο εξής: διάβασε όσες συνεντεύξεις έδωσε η Μελίνα από τη δεκαετία του '50 μέχρι τις αρχές του '90 στον ελληνικό και διεθνή Τύπο, «απομονώνοντας τα σημεία εκείνα όπου οι αυτοβιογραφικές και κοσμοθεωρητικές της αναφορές και αποστροφές είχαν κάποια λογοτεχνική, δραματική ή επιγραμματική αξία». Και μετά συνέλαβε την ιδέα ενός μοντέρνου χορικού, που με κέντρο την ίδια τη Μελίνα και περίγυρο μια ομάδα προσώπων, θα ξετύλιγε «ένα διάλογο-διαξιφισμό, όπως στο αρχαίο δράμα». Τα λόγια θα είναι τα ίδια της Μελίνας, απλώς διαμορφωμένα με διακριτικές παρεμβάσεις, ώστε να αποκτούν την απαραίτητη «δραματική-ποιητική πνοή». Σε κρίσιμα σημεία του διαλόγου θα παρεμβάλλονται αποσπάσματα από τα θεατρικά έργα που έπαιξε και ορισμένα τραγούδια.

Είναι φανερό, λοιπόν, πως η ταλαντούχος και πανέμορφη Μαρία Ναυπλιώτου, τόσο διαφορετική στο φιζίκ από τη Μελίνα, δεν θα προσπαθήσει να τη μιμηθεί. «Θα μιλήσει με τα αυθεντικά της λόγια, ερμηνεύοντας κυριολεκτικά έναν θεατρικό ρόλο».

Η ίδια η ηθοποιός ήταν, άλλωστε, χθες κατηγορηματική. «Δεν θα προσπαθήσω να γίνω Μελίνα», δήλωσε. «Νιώθω μεγάλη ευθύνη και φόβο για τον ρόλο που ανέλαβα. Αυτή η παράσταση είναι ένα μνημόσυνο, μια λέξη για μένα προσωπικά πολύ σημαντική, γιατί αναφέρεται στις στιγμές της ζωής μας που θυμόμαστε όλους αυτούς που έχουμε αγαπήσει. Και η Μελίνα ήταν μία από αυτούς. Ένα παράδειγμα ελεύθερης γυναίκας, που πολύ θα ήθελα, έστω και ελάχιστα στη ζωή μου, να το πλησιάσω».

Στο πλευρό της Ναυπλιώτου, σε βασικό «ρόλο» και ο Γιάννης Στάνκογλου. Συμμετέχουν ακόμα οι ηθοποιοί Αλμπέρτο Φάις, Χλόη Μάντζαρη, Νεφέλη Μαϊστράλη, Κώστας Συλβέστρος και δώδεκα χορευτές. Η σκηνοθεσία και χορογραφία είναι της Σοφίας Σπυράτου.

Το μουσικό κομμάτι της παράστασης αφέθηκε στα καλύτερα χέρια. Του Σταύρου Ξαρχάκου, που θα διευθύνει και την ορχήστρα. Τα τραγούδια θα ερμηνεύουν η Ελλη Πασπαλά και η Ηρώ Σαΐα. Τα σκηνικά και κοστούμια ανέλαβε ο Γιάννης Μετζικώφ και τους φωτισμούς ο Λευτέρης Παυλόπουλος. Την επιλογή και επιμέλεια στα βίντεο έχει η Δάφνη Τζαφέρη.

Γιατί τώρα η Μελίνα; Ας κλείσουμε με τα λόγια του Γιώργου Λιάνη, που άλλωστε θα φιλοξενήσει την πρεμιέρα της παράστασης στον θεσμό που ο ίδιος δημιούργησε πριν από 24 χρόνια. «Γιατί μας λείπει. Μας λείπει η μαχητική της ευγένεια. Η αφρόντιστη σοφία της. Μα πάνω απ' όλα το πάθος της γι' αυτή τη χώρα, που "πεθαίνει σαν χώρα". Μας λείπει γιατί και ο πολιτισμός χτυπήθηκε μεγαλόπρεπα από την κρίση. Και στον πολιτισμό, κακά τα ψέματα, ήταν η μόνη υπουργός που θυμούνται οι Έλληνες».

Β.Γεωργ.

■ **INFO:** προώληση από 25 Ιουνίου. Στο Φεστιβάλ Πρεσπών η είσοδος είναι ελεύθερη για το κοινό. Στο Ηρώδειο οι τιμές είναι: 15, 25, 45, 65 και 90 ευρώ. Πληροφορίες: 210-8840600.